

Onderbouwing agendapunt

Betreft agendering van:	Brief van het college van B&W d.d. 4 december 2015 inzake de eigen bijdrage WMO 2016 en de Kwartaalbrief 'Uitvoering WMO 2015' van staatssecretaris Van Rijn (VWS)
Geagendeerd door:	Martin Sagel, PvdA
Vergadering:	Opiniërend blok
Datum vergadering:	14 januari 2016

Motivatie voor agendering:

De afgelopen periode is er veel te doen rondom WMO, zowel landelijk als in Assen zelf.

Denk hierbij aan de signalen die elke raadsfractie heeft ontvangen naar aanleiding van de verhoging van de eigen bijdrage WMO voor 2016.

En op 01-12-2015 hebben een 50tal thuiszorgorganisaties samen met de ANBO een open brief aan de gemeenten geschreven over de huishoudelijke hulp(HH1). Aanleiding was de surseance van betaling aangevraagd door TSN, één van de grootste thuiszorg verlenende bedrijven. Kort daarvoor hadden we de situatie van Heerendordt in Emmen.

Naar aanleiding van de ontstane onrust en publieke en politieke reacties heeft Staatssecretaris van Rijn onlangs een Kwartaalbrief 'Uitvoering WMO 2015' verstuurd. Hierin staat een aantal maatregelen om de ontstane onwenselijke situatie voor personeel en cliënten van thuiszorgorganisaties te verhelpen. Van Rijn reserveert daarvoor 300 miljoen. Op 04-12-2015 werd bekend dat er aanvullende afspraken zijn gemaakt tussen het ministerie van VWS, de Thuiszorg, de VNG en de vakbonden FNV en CNV. In dit plan wordt onder andere vastgelegd dat de medewerkers in de thuiszorg recht hebben op een redelijk salaris en normale arbeidsvoorwaarden.

Concrete overwegingen die aan het voorstel van agendering van de WMO ten grondslag liggen.

1. Bulk of maatwerk

Vanaf het begin van de invoering van de WMO 2015 is er gesteggel geweest over de wijze waarop het keukentafelgesprek wel of niet werd uitgevoerd over onder andere het aanvragen/behouden van de huishoudelijke hulp (HH-1). Hierover is diverse malen in de gemeenteraad gesproken.

Op dit moment is het voor de PvdA onduidelijk of de gemeente wel/niet voor iedere aanvrager een keukentafelgesprek regelt. De signalen wijzen er op dat de gemeente de aanvragers door verwijst naar de thuiszorgaanbieders?! Dit staat echter haaks op de verplichting tot het doen van een zorgvuldig onderzoek (met behulp van bijvoorbeeld een keukentafelgesprek). Het keukentafelgesprek is de start van het leveren van maatwerk. Is de uitvoering van de keukentafelgesprekken en het komen tot een ondersteuningsplan met eventuele (maatwerk)voorzieningen in Assen voldoende, of dient hier bijsturing plaats te vinden?

Dat er vervolgens gebruik gemaakt kan worden van een algemene voorziening zoals bijvoorbeeld schoonmaakhulp ontslaat de gemeente niet van de plicht om zorgvuldig met de aanvragende burger te spreken.

Stelling1 : Het verzorgen van een keukentafelgesprek (lees: indicatiegesprek) door dezelfde organisatie die tevens uitvoering gaat/moet geven aan de geïndiceerde zorg geeft twijfels over

de objectiviteit van deze gesprekken en de uitkomsten.

2. Communicatie en maatwerk

Veel WMO ontvangers hebben de afgelopen weken een brief gehad waarin hen is gemeld dat hun eigen bijdrage in 2016 omhoog gaat, meestal gaat het hierbij om forse verhogingen, soms tot 175%.

Dit riep vanzelfsprekend de nodige vragen op die bij de diverse fracties in de raad terecht zijn gekomen. Deze vragen zijn doorgestuurd naar het college voor nadere uitleg. Punt van aandacht hierbij is het communicatieproces. Alhoewel het college zich beroept op de afspraken die hierover, ook met de gemeenteraad, zijn gemaakt is er onrust ontstaan en is de vraag of ook hier niet meer maatwerk geleverd moet worden. Verder de vraag of de wijze van communiceren rondom eigen bijdragen de juiste is geweest?

Stelling 2: Het resultaat van doordachte sensitieve communicatie met een juiste timing is op de langere termijn groter en positiever dan van technisch correcte en plichtmatige communicatie.

3. Proces van aanbesteding

De inkoop van o.a. de WMO voorzieningen voor het jaar 2017 en daarna zal in 2016 verder zijn beslag krijgen. Het jaar 2016 is aldus een belangrijk jaar waarin de opmaat ligt voor de jaren er na. Uit de brandbrief van de thuiszorgorganisaties aan de gemeenten blijkt dat aan “de inkooptafel “ vaak voor de laagste prijs wordt gegaan. De actualiteit geeft er blijk van dat dit tot problemen in de uiteindelijke bedrijfsvoering van de aanbieder kan zorgen en risico's oplevert voor de continuïteit voor werknemers en cliënten. Het gevolg is dat uiteindelijk de gemeente als verantwoordelijke aan de lat staat voor de ontstane onrust bij cliënten en bijbehorende ad-hoc oplossingen met alle (extra) inzet en rekeningen van dien.

Stelling 3: De gemeente dient bij haar inkoopbeleid meer kwalitatieve en beheersmatige parameters in te bouwen inzake organisatiestructuur, personeelsbeleid, solvabiliteit van zich aanbiedende organisaties en instellingen om voor het juiste bedrag de gewenste kwaliteit te contracteren.

4. Monitoring

Is de raad van mening te beschikken over voldoende adequate informatie, en is de gekozen werkwijze (o.a. monitoringsrapportage) voldoende voor de Raad om het beleid te kunnen beoordelen en/of bij te kunnen sturen?

Stelling 4: Het afgelopen jaar heeft aangetoond, dat een meer gedifferentieerde monitoring van de verschillende WMO onderdelen noodzakelijk is, waarmee de Raad beter inzicht krijgt in het gevoerde inkoopbeleid van de gemeente en de geleverde resultaten.

Doel van de agendering

Duidelijkheid krijgen over de stand van zaken van de WMO binnen onze gemeente door middel van debat aan de hand van de geponeerde stellingen:

1. Debat over hoe maatwerk in onze gemeente wordt uitgelegd en in de praktijk uitgevoerd. Wie stelt de uiteindelijke indicatie? Wanneer wordt er gekozen voor een maatwerkvoorziening of een algemene voorziening? Hoe wordt de aanvrager ondersteund bij het verkrijgen van de benodigde hulp? Daar zal het college duidelijkheid over moeten geven. Aan de raad is de vraag of het ingezette beleid voldoende is, liggen hier nog verbeterpunten ?
2. Discussie met het college over hoe de communicatie rondom de verhoging van de eigen bijdrage WMO is verlopen en over hoe de gemeente denkt de vele binnengekomen reacties te

beantwoorden.

3. Onderling debat over het inkoopbeleid in het jaar 2016 op basis van de ervaringen/consequenties in 2015.

In het in december bekend geworden plan voor de thuiszorg is een nieuwe Algemene Maatregel van Bestuur toegezegd die de Code Verantwoord Marktgedrag Thuisondersteuning verankert in het inkoopproces. Voordat die AMvB echter van kracht is, kunnen we als raad voorwaarden meegeven aan het college die meegenomen kunnen worden in de lopende inkoopprocessen, vooruitlopend op nadere wet- en regelgeving. Hierbij goed werkgeverschap meenemen; arbeidsvoorwaarden, baanzekerheid, arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers van de zorgorganisaties, salarissen bestuurders.

Tot slot

We hebben gevraagd om agendering in de raadsvergadering van 14 januari 2016. Op deze manier is het college in staat om de nog openstaande schriftelijke vragen inzake het sociaal domein/WMO voorafgaande aan 14 januari te beantwoorden waardoor de Raad de antwoorden mede tot inzet van het debat kan maken.

Onderliggende informatie (bijgevoegd):

1. Kwartaalbrief WMO 2015 staatssecretaris Van Rijn
2. Open Brief Thuiszorgorganisaties en ANBO:
<http://www.anbo.nl/belangenbehartiging/gezondheid/nieuws/anbo-en-thuiszorgbranche-luiden-noodklok>
3. Code Verantwoord Marktgedrag Thuisondersteuning:
https://vng.nl/files/vng/20150831_codeverantwoordelijkmarktgedragthuisondersteuning.pdf
4. Plan Perspectief Langdurige Zorg en Ondersteuning:
<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2015/12/04/perspectief-langdurige-zorg-en-ondersteuning>
5. Brief college van B&W over de verhoging van de eigen bijdragen WMO.
6. Beantwoording schriftelijke vragen van PvdA, SP en GroenLinks inzake WMO.